

ГОЛАС РАДЗІМЫ

ВЫДАЕЦЦА 3 1955 ГОДА ●

● NO.25 (3289) ●

● ПЯТНІЦА, 6 ЛІПЕНЯ, 2012

ШТОТЫДНЁВІК “ГОЛАС РАДЗІМЫ” МОЖНА ЧЫТАЦЬ У ІНТЭРНЭЦЕ: WWW.GOLAS.BY

**Маляўнічае спалучэнне
разнастайных стыляў**
Карціна мастака Вячаслава
Ігнаценкі папоўніла збор калекцыі
Нацыянальнага мастацкага
музея Малдовы **Стар. 2**

У гасцях у Песняра
У філіяле Дзяржаўнага
літаратурнага музея Янкі Купалы
“Вязынка” прайшоў конкурс
аўтарскай песні “Купалаўскія
вакацыі” **Стар. 3**

**“Сёння Купала,
зайтра Іван...”**
Купалле і сёння
лічыцца святам
малодасці і кахання
Стар. 4

ЮБІЛЕЙ ПЕСНЯРА

Новыя старонкі з жыцця і творчасці

Святкаванне 130-годдзя класіка беларускай літаратуры Янкі Купалы пачалося ў Мінску з Міжнародных Купалаўскіх чытанняў “Я. Купала. Дыялог з XXI стагоддзем”. На іх з’ехаліся навукоўцы з Беларусі, Украіны, Польшчы. На адкрыцці чытанняў дырэктар дэпартаменту па архівах і справаводстве Міністэрства юстыцыі Беларусі Уладзімір Адамушка перадаў у Дзяржаўны музей Янкі Купалы копіі дакументаў паэта, знойдзеных у расійскіх архівах.

Янка Купала

Цудоўныя фарбы салюта

**У святкаванні Дня
Незалежнасці як заўсёды
прысутнічалі ўзнёслыя
матывы**

Святкаванне Дня Незалежнасці 3 ліпеня традыцыйна распачыналася парадам, пасля якога на праспекце Пераможцаў і пляцоўцы ля абеліска “Мінск — горад-герой” прайшло спартыўнае маладзёжнае шэсце. Адбыўся і гала-канцэрт “Беларусь у маім сэрцы”. Увогуле праграма свята была ў значнай ступені пабудавана пад дэвізам “Моладзь віншуе Беларусь”. На працягу ўсяго дня выступленні маладых выканаўцаў, спартсменаў перамяжоўваліся з відэавіншаваннямі артыстаў, палітыкаў, прадпрымальнікаў.

Прайшло і традыцыйнае ўскладанне вянкаў да помніка Перамогі. На фасадзе будынкаў палізу круглай плошчы глядачы ўбачылі відэапраекцыі, якія падкрэслівалі змест акцыі.

Зразумела, самай чаканай часткай свята быў парад. Сёлета ў ім удзельнічала каля чатырох тысяч чалавек. Прадстаўлена была і гістарычная тэхніка. Так, па праспекце Пераможцаў у Мінску прайшлі легендарныя Т-34 і “Кацюша”.

3 ліпеня ў 22.55 па ўсёй краіне прайшла акцыя “Спяём гімн разам”. Неба ў Мінску і іншых беларускіх гарадах свяцілася рознакаляровымі агнямі салюта.

Бусел прыносіць шчасце

**Да Дня славянскага
адзінства ў музеі класіка
беларускай літаратуры
Максіма Багдановіча ў
Яраслаўлі прайшлі заняткі
для школьнікаў “Славянскі
вянок”**

Дзень славянскага адзінства штогод адзначаюць рускія, украінцы, палякі, сербы, славакі, славенцы, беларусы, чэхі і балгары. Найбольш шырока — у Расіі, Украіне і Беларусі. Свята гэтае сапраўды агульнае, бо ідзе ад адзіных каранёў, культурных традыцый і звычаяў.

Вось і пад час імправізаваных урокаў у музеі Максіма Багдановіча дзеці пазнаёміліся з асаблівасцямі нацыянальных строяў, дзяржаўнымі сімваламі Расіі, Беларусі, Украіны. Напрыканцы заняткаў вучні паўдзельнічалі ў майстар-класе па роспісу драўлянага бусла, які лічыцца сімвалам шчасця ў славян.

Кацярына Аляксандрава

Сярод копіяў — раней невядомыя дакументы, якія датычацца ў асноўным біяграфіі Янкі Купалы. Прычым самыя раннія з іх маюць дачыненні да 1911, 1918, 1919 гадоў. Гэтыя каштоўныя паперы ўдалося атрымаць дзякуючы супрацоўніцтву архівістаў Расіі і Беларусі. Арыгіналы ж захоўваюцца ў Дзяржаўным архіве Расійскай Федэрацыі і Расійскім дзяржаўным архіве літаратуры і мастацтва.

Уладзімір Адамушка патлумачыў, што сярод перададзеных дакументаў ёсць лісты Мікалая Андрэевіча Янчука, вядомага вучонага-славіста, фалькларыста, этнографа, пісьменніка, і Фёдара Фёдаравіча Турка, гісторыка і грамадскага дзеяча, складальніка і рэдактара першага зборніка твораў Купалы на рускай мове. І з перапіскі паўстае цэлая гісторыя зборніка — ад ідэі да яе здзяйснення. Дзевятнаццаць лістоў Янчука

1911-м і 1919-м гадамі. Сярод лістоў ёсць і тры вершы Янчука, прысвечаныя Янку Купалу.

Не менш цікавай і каштоўнай часткай копіяў з’яўляецца пратакол агульнага сходу пярвочнай арганізацыі Саюза савецкіх пісьменнікаў БССР ад 1938 года і матэрыялы аб дзейнасці Янкі Купалы, іншых пісьменнікаў у 40-ых гадах.

Ёсць дадзеныя і пра дату 5 кастрычніка 1941 года, калі Янка Купала разам з такімі вядомымі пісьменнікамі, як Талстой, Карнійчук, Васілеўская, Фадзееў, Стаянаў увайшоў у склад усеславянскага камітэта.

Дырэктар музея Янкі Купалы Алена Ляшковіч прыкметна хвалілася. “Цяпер варта чакаць, што скажуць

даследчыкі пасля вывучэння гэтых дакументаў, — гаварыла яна. — А ўвага навукоўцаў да творчасці Янкі Купалы сёння вельмі вялікая”. Інтэрв’ю да біяграфіі Песняра тлумачыцца і тым, што ў ёй далёка не ўсё вядома. Менавіта для таго, каб ліквідаваліся прагалы ў вывучэнні творчасці паэта, ужо дзесяць год запар ладзяцца Купалаўскія чытання.

Пасол Славакіі ў Беларусі Мар’ян Серватка лічыць, што творчая спадчына Купалы належыць не толькі Беларусі, але і ўсёй Еўропе. Ён з задавальненнем па-

Музей Я. Купалы ў Вязынцы заўсёды цікавы для наведвальнікаў

чытаў вершы паэта на беларускай мове і паразважаў аб падабенстве лёсаў двух славянскіх народаў.

А літаратуразнаўца з Украіны Раман Лубкіўскі з натхненнем казаў: “Паўнацэнны, сапраўдны, вялікі, бессмяротны Купала яшчэ паўстане перад сваім народам, перад Еўропай і цэлым светам, калі будзе здзейснены грунтоўны аналіз усёй ягонай творчай спадчыны, калі адкрыюцца дакументы і матэрыялы, пра якія не ведаем дагэтуль...”

Невыпадкава Купалу лічаць літаратурным геніем. Па словах намесніка міністра культуры Беларусі Тадэвуша Стружэцкага, творчая спадчына Песняра — прыклад адданасці і непахіснай веры ў будучыню народа, у росвіт беларускай дзяржавы. Вершы і паэмы Купалы вучаць павазе да роднага краю, да роднай мовы, абуджаюць самасвядомасць.

Святкаванне 130-годдзя паэта праходзіць сёлета па ўсёй краіне. У пачатку ліпеня ўрачыстасці адбыліся ў Мінску, Вязынцы, Ляўках... Вядома, што юбілей Песняра адзначаецца не толькі ў Беларусі, але і ва ўсім свеце.

Урачыстасці да 130-х угодкаў Песняра праходзяць па ўсёй краіне

(Працяг тэмы на стар. 2, 3, 4)

ЗЕМЛЯКІ

Маляўнічае спалучэнне разнастайных стыляў

Карціна нашага суайчынніка, мастака Вячаслава Ігнаценкі папоўніла збор калекцыі Нацыянальнага мастацкага музея Малдовы

Кацярына Мядзведская

Гэта ўжо другая работа Вячаслава Ігнаценкі — ураджэнца Гомельскай вобласці, выпускніка Беларускай акадэміі мастацтваў, члена Саюза мастакоў Малдовы, намесніка кіраўніка Беларускай абшчыны ў Малдове — у калекцыі Нацыянальнага мастацкага музея Малдовы.

Набытую ў мастака карціну ў дар мастацкаму музею перадала генеральны дырэктар беларуска-малдаўскага прадпрыемства “Гандлёвы дом” “Керамін—Кішынёў” Ганна Бабіна. У цырымоніі ўдзельнічалі прадстаўнікі пасольства Беларусі ў Малдове, Беларускай абшчыны Малдовы, калегі і сябры Вячаслава Ігнаценкі.

Ганна Бабіна адзначыла, што з радасцю перадае карціну мастака-беларуса ў галоўны мастацкі музей Малдовы. “Хацелася б, каб творчасць земляка была больш вядомай сярод малдаван”. Яна пажадала мастаку новых творчых поспехаў. А прадстаўнікі пасольства Беларусі ў Малдове выказалі ўдзячнасць Ганне Бабінай за працяг традыцый мецэнатства.

Вячаслаў Ігнаценка на цырымоніі перадачы карціны ў музей не хаваў эмоцый, усхвалявана прызнаваўся: “Для кожнага мастака вельмі важная падзея ў жыцці, калі твор

Вячаслаў Ігнаценка пад час адкрыцця выставы ў Нацыянальным мастацкім музеі ў Мінску

трапляе ў музей. Тады разумееш, што працуеш не дарма, што ў творчасці ёсць сэнс. Ды і, шчыра кажучы, пасля таго, як карціна трапляе ў музей, стаўленне да мастака ўжо зусім іншае”. Творца адзначыў таксама, што мецэнаты былі заўсёды і ва ўсіх дзяржавах. Яны набывалі карціны і дарылі іх музеям. Аднак у апошні час такая дабрачыннасць становіцца рэдкай з’явай. Вячаслаў Ігнаценка падзякаваў кіраўніку гандлёвага дома “Керамін—Кішынёў”, выказаў надзею, што яе прыкладу рушаць услед і іншыя прадпрыемствы.

Так, у зборы Нацыянальнага мастацкага музея Малдовы

ўжо ёсць адна праца Вячаслава Ігнаценкі — “Інтэрпаліяцыя”. Яе 22 гады таму набыло на выставе Міністэрства культуры Малдовы. Па словах мастака, перададзеная сёння музею ў дар карціна “Тулня” выканана ў тым жа стылі.

Яшчэ Вячаслаў Ігнаценка раскаваў, што з 1993 года ў яго прайшло больш за 30 персанальных выстаў, у тым ліку тры — за апошні год. Дзве карціны, якія былі прадстаўлены летась пад час І Фестывалу мастацтваў беларусаў свету ў Мінску, сталі уласнасцю Нацыянальнага мастацкага музея Беларусі. Дарэчы, яго творы ёсць і ў зборы Бендэрс-

кай карціннай галерэі, у карцінных галерэях гарадоў Ільчыоўск і Мікалаеў.

Даведка “ТР”: Вячаслаў Ігнаценка нарадзіўся ў вёсцы Перадзелка Лоеўскага раёна Гомельскай вобласці Беларусі. Скончыў Беларускаю акадэмію выяўленчых мастацтваў у Мінску. З 1983 года жыве ў Малдове. У 1994 годзе мастак атрымаў першую прэмію за графічныя працы ў Таронта (Канада). Вячаслаў Ігнаценка — аўтар універсальнага стылю: у яго маляўнічых працах спалучаюцца рэалізм, імпрэсіянізм, дэкор, авангард. У апошні час робіць ілюстрацыі да кніг.

ЯК СПРАВЫ, ДЫЯСПАРА?

Купальскі летапіс працягваецца

Юныя суайчынніцы з Лондана

Купалле — адно з самых любімых святаў беларускай дыяспары ў Вялікабрытаніі. Рэгулярна адзначаць яго брытанскія беларусы пачалі ў 90-х гадах мінулага стагоддзя. Ініцыятарамі былі тады знакамітыя культурныя дзеячы Вера Рыч і Гай Пікарда. Сёння свята ладзіцца дзякуючы адной з завадатарак цяперашняй беларускай грамады Караліне Мацкевіч.

Беларуская мова, нацыянальныя строі, вянкi з палявых кветак... У купальскую ноч у садзе сядзібы Беларус-

кага рэлігійнага і культурнага цэнтру імя Св. Кірылы Тураўскага пануе родная, знаёмая многім з дзяцінства атмасфера. Прысутныя нібы апынуліся на радзіме.

Традыцыйна галоўным месцам абрадавага святкавання стала вогнішча — ува сабленне сонца і ўраджаю, як лёгчылі нашы продкі. Вакол агню вадзілі карагоды, спявалі купальскія песні, скакалі праз вогнішча ды палілі пудзіла і купальскае кола.

Кожны жадаючы на свяце мог павучыцца народным танцам і далучыцца да аўтэнтычных спеваў. Дзяцей чакала актыўная праграма са старадаўніх беларускіх гульніяў. Гучала ў гэты вечар і паэзія Веры Рыч — англійскай перакладчыцы, якая адкрыла брытанскаму свету беларускую літаратуру.

Паводле старадаўняй традыцыі, купальская ноч у Лондане скончылася пусканнем вогненых вяноў па вадзе. А фотавыстава Сашы Белавакоі прадставіла летапіс папярэдніх святкаванняў Купалля ў Лондане.

Павел Шаўцоў, г. Лондан.

ЭКСПАЗІЦЫЯ

Гісторыі — з цікавых выданняў вучоных

Кнігі па гісторыі стварэння беларускіх дыяспар, творы пісьменнікаў беларускага замежжа прадстаўлены на выставе “У сэрцы з Радзімай” у Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі

Выставу, прысвечаную беларусам замежжа, падрыхтавалі Нацыянальная бібліятэка Беларусі разам з Дзяржаўным музеем гісторыі беларускай літаратуры. Сярод прадстаўленых на ёй выданняў — энцыклапедычны даведнік “Хто ёсць хто сярод беларусаў свету”, навукова-папулярнае выданне “Беларускае замежжа”, цікавая кніга “Павенная эміграцыя: скрыжаванні лёсаў”. Дарэчы, у зборніку сабра-

ны ўспаміны 73 прадстаўнікоў беларускай дыяспары, якія пасля 1944 года апынуліся ў Аргенціне, Аўстраліі, Бельгіі, Германіі, Францыі, Чэхіі і іншых краінах свету.

Асобнае месца ў экспазіцыі займаюць рэдкія выданні з фондаў Дзяржаўнага музея гісторыі беларускай літаратуры: матэрыялы, прысвечаныя прадстаўнікам літаратурнага аб’яднання беларусаў у Польшчы “Белаважа”, а таксама жыццю беларусаў Латвіі.

Прадстаўлены і дакументы з Першага з’езда беларусаў свету, які праходзіў у Мінску ў ліпені 1993 года, а таксама з І Фестывалу мастацтваў беларусаў свету.

Пад час адкрыцця выставы “У сэрцы з Радзімай”

СУВЯЗІ

Добрая пляцоўка для партнёраў

Цэнтр рускай мовы, літаратуры і культуры адкрываецца ў Гродне

Філфак быў першым факультэтам, які больш за 70 гадоў таму адкрываўся ў Гродзенскім дзяржаўным універсітэце імя Янкі Купалы. І традыцыі вывучэння рускай мовы тут сапраўды маюць багату гісторыю.

“Цэнтр рускай мовы, літаратуры і культуры невыпадкова створаны менавіта ў Гродне, — казаў на адкрыцці новай установы Генеральны консул Расійскай Федэрацыі ў Брэсце Мікіта Маткоўскі. — Шмат год горад прымае да сябе ў госці ўдзельнікаў унікальнага свята — Фестывалу нацыянальных культур, на якім расійская дэлегацыя традыцыйна адна з самых шматлікіх. І новы цэнтр — таксама частка працы гродзенцаў па развіцці ўзаемаразумення паміж рознымі нацыямі”.

Цэнтр, між іншым, будзе выкарыстоўвацца і як унікальная практычная пляцоўка. У бліжэйшых планах беларускіх і расійскіх выкладчыкаў — сумесныя семінары, алімпіяды, абмен студэнтамі. Ужо ёсць дамоўленасць аб тым, што лекцыі ва ўніверсітэце будуць чытаць вядомыя расійскія вучоныя.

Гродзенскі дзяржуніверсітэт

А рэктар Гродзенскага ўніверсітэта Яўген Роўба падкрэсліў, што дзейнасць цэнтру будзе выходзіць і за ўніверсітэцкія рамкі. Гэтая ўстанова разглядаецца як рэгіянальная. Тут змогуць атрымаць неабходную метадычную дапамогу не толькі студэнты вуну, але і выкладчыкі навучальных устаноў вобласці. Цэнтр стане месцам сустрэч і для актывістаў грамадскіх арганізацый.

“Невыпадкова ў Гродзенскім універсітэце, які багаты моцнымі традыцыямі выкладання рускай мовы і культуры, дзе вельмі моцныя выкладчыкі-русісты, з’явіўся і рускі цэнтр”, — заўважыў старшыня Гродзенскага рускага таварыства Ігар Лякішаў.

Тры сотні кніг, сярод якіх творы класікаў, літаратура па філасофіі, гісторыі, метадыцы выкладання мовы, перадаў цэнтру прадстаўнік Дома рускага замежжа імя А. І. Салжаніцына Ігар Цецярук.

Свой падарунак Гродзенскаму ўніверсітэту падрыхтавалі і салісты Санкт-Пецярбургскага дома музыкі. Ім стаў святочны канцэрт, у праграме якога былі прадстаўлены яркія ўзоры рускай і замежнай класікі ад Моцарта да Скрабіна.

СВЯТА

У гасцях у Песняра

У філіяле Дзяржаўнага літаратурнага музея Янкі Купалы “Вязынка” прайшоў конкурс аўтарскай песні “Купалаўскія вакацыі”

Лявон Целеш

У Вязынцы ўсё нагадвае пра Янку Купалу — і хата, дзе ён нарадзіўся, і старыя ліпы, і празрыстыя воды рэчкі... Невыпадкова, што менавіта тут вось ужо ў трэці раз праходзіць конкурс аўтарскай песні “Купалаўскія вакацыі”. Сёлета сюды зноў з’ехаліся аматары музыкі і купальскай паэзіі з усёй краіны.

Усяго ў фінал конкурсу прайшлі шаснаццаць выканаўцаў бардаўскай песні, сярод іх былі і пачынаючыя аўтары, і ўжо вядомыя музыкі. Незвычайная імпрэза праходзіла на свежым паветры, пад кронамі вялізных ясеняў, што натхняла на творчы лад.

Сымвалічна, што ў год юбілею Янкі Купалы для песень на вершы класіка была заснавана асобная намінацыя. Выйграў у ёй Сяргей Антонаў з Мінска. Прыз за лепшую аўтарскую песню атрымала Вольга Ганакова з Магілёва — усіх пакарыла яе артыстычная манера выканання. Запомнілася і самая юная ўдзельніца конкурсу — школьніца з Івянца Анастасія Шыманка. Яна так пранікнёна выконвала песні, што сумненняў не ўзнікала: творчасць Купалы ёй знаёмая і вельмі блізкая.

Незвычайнымі фальклорнымі здабыткамі здзіўляў і знакаміты ансамбль “Берагіня” са Стоўбцаў. Вельмі дарэчы прыйшлася іх

Ансамбль “Берагіня” на свяце ў Вязынцы выконваў песні на словы Янкі Купалы

песня “Пад ліпамі” на верш паэта Міколы Маляўкі. Чыстыя прыгожыя галасы салістак квартэта Ірыны Пазняк, Тамары Барэхавай, Алены Бохан, Ірыны Карніцкай краналі сэрцы слухачоў. Не выпадкова, што гурт “Берагіня” вядомы далёка за межамі Беларусі, пабываў з гастролімі ў Расіі, Украіне, Польшчы, Францыі, Чэхіі. “Берагіня” — чаканы госць на “Славянскім базары”,

“Дажынках”, увогуле ні адно фальклорнае свята не абыходзіцца без гэтага самабытнага ансамбля.

А на “Купалаўскіх вакацыях” прыз у намінацыі “Лепшае спалучэнне слоў і музыкі” атрымаў зусім малады гурт “Арба”. Калектыў быў створаны ўсяго год таму, а назва яго азначае вечны рух і любоў да вандраванняў. Нягледзячы на юны ўзрост, каманда

гэтая даволі з’яднаная, і кожнаму выканаўцу ў ёй адводзіцца свая роля. Так, Наталля Кавалёва грае на домры і мандаліне, Аляксандр Васькоў — на бас-гітары, Алесь Емяльянаў спявае і піша тэксты, Элеанора Дмуха, — вакалістка і клавешніца.

Выбіралі лепшага выканаўцу і глядчы. Ім стаў бард са Стаўбцоўшчыны Міхаіл Мінцэль.

Дарэчы, якраз да фінальнага

канцэрту ўдзельнікаў конкурсу ў філіяле Дзяржаўнага літаратурнага музея Янкі Купалы “Вязынка” была адкрыта новая літаратурна-дакументальная экспазіцыя. У яе ўвайшлі новыя матэрыялы з жыцця і творчасці песняра: аўтабіяграфія, радавод Луцэвічаў да XVII стагоддзя, фотаздымкі. А ў пакоі, дзе жыла сям’я паэта, быў адноўлены тагачасны інтэр’ер.

РОДНЫ КУТ

Пакліча журавінавы кірмаш

Палескі край славіцца багатымі культурнымі традыцыямі, народнымі рамёствамі і самабытнымі абрадамі

Іван Лодкін

Менавіта тут, на Палессі, у Столінскім раёне знаходзіцца славуная вёска Альманы. Спрадвечна багатыя ўраджаем тутэйшыя балоты і навакольныя лясы дапамагалі мясцовым жыхарам выжываць, а ў неўраджайныя гады з’яўляліся ці не адзінай крыніцай ежы.

Збіранне журавін — адзін з асноўных заняткаў для альманцаў на працягу некалькіх стагоддзяў. Аб лекавых якасцях гэтых ягад гаворыць не прыходзіцца, іх цудадзейныя ўласцівасці добра вядомы народнай медыцыне. Вось і нарадзілася ў мясцовых жыхароў ідэя ўславіць цуда-ягаду, якая не толькі становіцца ўздзейнічае на арганізм чалавека, але і з’яўляецца сур’ёзнай дапамогай у матэрыяльным плане. Улетку і ўвосень усе — старыя і малыя альманцы — ідуць на балоты, каб сабраць журавіны для продажу. Таму і сёння свята не толькі ў апяванні ягады. Ён значна глыбей — нагадаць людзям аб беражлівых адносінах да прыроды. А тая, у сваю чаргу, упэўнены палешукі, абавязкова адкажа ўзаемнасцю.

На святочнае журавінавае шэсце ў Альманах выйшла амаль што ўся вёска

Сама ж ідэя свята з’явілася значна раней. Яшчэ ў XIX стагоддзі існавалі спецыялізаваныя “ягадныя кірмашы”. І сёння палешукі фактычна адраджаюць гэтую традыцыю на Століншчыне, калі ладзяць кірмашы па продажы журавін. “Такі кірмаш з гульнямі і забавамі, — гаворыць метадыст аддзела культуры Столінскага райвыканкама Ніна Будкевіч, — павінен прыцягнуць на Століншчыну турыстаў не толькі з Бела-

русі, а таксама з блізкага і далёкага замежжа”.

Свята, безумоўна, паспрыяе развіццю аграэкатурызму ў раёне, як адзін з мясцовых каларытаў. “І, нарэшце, — рэзюмуе Ніна Будкевіч, — мы разлічваем прыцягнуць увагу бізнеса да пабудовы ў Альманах перапрацоўчай вытворчасці. З’явіцца і новыя працоўныя месцы, а значыць — і добрая перспектыва для мясцовых жыхароў”.

Рарытэтны экзэмпляр

Магілёўскі музей гісторыі абвясціў аб чарговай дабрачыннай акцыі — зборы сродкаў на выкуп рарытэтнага трактата Казіміра Семяновіча “Вялікае мастацтва артылерыі” выдання 1651 года

Дырэктар музея Аляксей Бацюкоў паведаміў, што трактат выстаўлены на інтэрнэт-аукцыёне прыватным калекцыянерам з Мінска і ацэньваецца ў 15 тысяч еўра. “Мы звярнуліся па падтрымку да арганізацый, прамысловых прадпрыемстваў Магілёва і да бізнесменаў. Спадзяемся, што зможам сабраць у бліжэйшы час патрэбныя сродкі”, — гаворыць Аляксей Бацюкоў.

У трактате аўтар апісаў канструкцыі і выкарыстанне гармат, тэхналогію вырабу пораху, упершыню вызначыў і абгрунтаваў ідэю шматступеньчатай ракеты. Кніга была перакладзена на многія еўрапейскія мовы і на працягу амаль 200 гадоў з’яўлялася адной з найваж-

нейшых у Еўропе навуковых прац і падручнікаў па артылерыі.

Гэтая праца Казіміра Семяновіча мае вялікае значэнне для Еўропы. Па трактате вучыліся Ньютан і Напалеон. Як сцвярджаюць гісторыкі, Пётр I у Кенігсбергу ў 1698 годзе вывучаў “бамбардзірскае” майстэрства у настаўнікаў, якія за аснову бралі нямецкае выданне трактата 1676 года.

Не выпадкова Казімір Семяновіч стаіць у адным шэрагу з заснавальнікамі сусветнай балістыкі і касманаўтыкі. Разам з англічанінам Уільямам Кангрэвам, французам Робертам Эно-Пельтры, Канстанцінам Цыялкоўскім. Зямляк сапраўды лічыцца першаадкрывальнікам. Аднак ён не паспеў апублікаваць свой трактат, які пазней быў згублены.

Дарэчы, у 2009 годзе аналагічны экзэмпляр кнігі Семяновіча быў набыты для музея ў Тракаі за 64 тысячы літаў.

